

Oponentní posudek diplomové práce

Název diplomové práce:	Safeguarding the future of Bluefin tuna in the Mediterranean Sea: How to honour the inherent value of the living being while ensuring sustainable livelihood for people?
Autor diplomové práce:	Bc. Martin Pirkel
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. Tomáš Daněk, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	Doc. Ing. Ivo Machar, Ph.D.

Diplomová práce o rozsahu 98 číslovaných stran byla zpracována v rámci magisterského studia oboru Mezinárodní rozvojová studia na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Práce se zabývá vlivem rybolovu na populaci tuňáka modroploutvého ve Středozemním moři a návrhem souboru opatření na ochranu tohoto druhu v kontextu zajištění živobytí místních rybářů.

Po formální stránce vykazuje diplomové práce některé nedostatky:

Citace neodpovídají bibliografické citační normě: V seznamu citované literatury na konci práce by se neměla uvádět křestní jména autorů (uvedeny mají být pouze jejich zkratky). Názvy některých citovaných prací jsou v uvozovkách, což je poněkud zvláštní.

Citace literatury v textu práce jsou nejednotné (někdy jsou uvedeny i strany, z nichž autor cituje, jindy strany uvedeny nejsou) a některé citace jsou neobvyklé (např. co znamená zkratka n.d. v citaci na str.15 v 8. řádce shora?).

Latinské (vědecké) jméno biologického druhu se v odborných textech píše standardně kurzívou a s uvedením zkratky jména autora, který druh poprvé popsal (viz první řádek Abstraktu).

Výraz *purse seines* by bylo dobré přeložit v českém Abstraktu i v českém seznamu klíčových slov do češtiny, třeba opisem, jinak čtenáři nemusí být zřejmé, o co jde.

Český název diplomové práce významově úplně neodpovídá anglickému názvu (v anglickém překladu chybí termín „přítomnost“ a naopak je zde navíc termín „sustainable“ absentující v českém názvu).

Angličtina v diplomové práci zřejmě není zcela korektní – v textu převažují velmi dlouhá a komplikovaně stavěná souvětí, což je netypické pro anglicky psané odborné texty v oblasti přírodních věd. Některé věty v anglicky psaném textu jsou mluvnicky neobvyklé (např. hned první souvětí v oddíle Abstract: Správně by zde asi mělo být „...one of the most valuable/important fish...“ a připojení druhé věty v tomto souvětí spojkou „as“ možná není úplně správně; navíc tato druhá věta v souvětí by měla začínat podmětem, jímž je zde „zvyšující se poptávka“). Přísluvečné určení času v anglických větách patří na konec věty (nebo na začátek věty, pokud je na něj kladen důraz) – viz např. začátek druhého odstavce na str. 45. Mluvnických a gramatických drobností v textu práce by se dalo najít více (místo consequent se hodí spíše following, complex of issues atd.). Název biologického druhu Bluefin tuna by pravděpodobně v odborném anglickém textu měl být psán jako Bluefin Tuna. Je škoda, že práce zřejmě neprošla před odevzdáním jazykovou korekturou.

V číslování kapitol práce je drobný zmatek (kapitola 3.2.1. je zařazena v oddíle 3.1., naopak v oddíle 3.2. kapitola 3.2.1. chybí).

Významnějším formálním nedostatkem práce je to, že z členění diplomová práce není zřetelně jasné, která část práce je teoretická (obsahující nekomentované rešerše problematiky) a která část práce je výsledková (obsahující výsledky vlastních rozborů, analýz, úvah a originálních závěrů autora práce).

V práci chybí kapitola „Metodika“ a kapitola „Diskuse“, naopak jsou zde překvapivě dva úvody (v názvu oddílu 2. by bylo vhodnější slovo „Introduction“ vypustit).

Z hlediska věcného obsahu je diplomová práce poměrně kvalitní, přesto i zde se určité drobnější nedostatky objevují:

Metodika zpracování diplomové práce je stručně zmíněna pouze v úvodu na str. 6 dole.

Z textu není jasné, jakým způsobem získal autor práce datové zdroje pro řešenou studovanou problematiku. Není také jasné, zda dvě výzkumné otázky vytčené na str. 7 autor bude v práci pouze diskutovat nebo zda tyto otázky představují hypotézu, kterou autor otestuje nějakou objektivnější metodou. Z dalšího obsahu diplomové práce poté vyplývá, že testování neproběhlo a závěry své práce autor formuluje pouze na základě volného úsudku.

Oddíl č. 3 About the mohl být nazván vhodněji (např. Biology and Ecology of the...).

Figure 1 je velmi nekvalitní – fotografie má možná určitou uměleckou hodnotu, její dokumentární hodnota je však nulová - tuňáka zachycuje v protisvětle a lze stěží rozeznat obrysy jedinců. Místo toho zde mohl být kvalitní dokumentární obrázek biologického druhu, o němž diplomová práce pojednává. Figure 2 a Figure 4 zachycují prakticky totéž a dublují se. Škoda, že nikde v textu práce není zařazen obrázek „purse seine“, který by tento pojem - významný pro diplomovou práci - čtenáři více osvětlil.

U většiny obrázků, zařazených v práci, chybí odkazy v textu – není tedy jasné, k čemu v práci vlastně jsou. V odborném textu by obrázky, grafy a tabulky měly vhodně doplňovat či rozšiřovat (popřípadě vysvětlovat) konkrétní odborný text. Vlajčky na obrázku Chart 2 jsou neidentifikovatelné (asi se i překrývají). Na Figure 6 je nečitelná obsahová náplň obrázku.

K čemu se v textu práce vztahuje obrázek Chart 3? Byl jen náhodně vložen do textu nebo má něco důležitého sdělovat o významu znalosti demografické struktury populace tuňáka ve vztahu ke scénářům rybářské exploatace populace? V obrázku Chart 4 jsou některé číselné údaje identifikovatelné snad jen se silnou lupou. Popis obrázku sice uvádí „As indicated...“, ale není jasné, kde je to v obrázku indikováno (mohlo být zvýrazněno třeba šipkou apod.). Popis u tabulky 1 je poněkud nesrozumitelný – státy Mauritania a South Korea v tabulce nejsou a údaj pod zkratkou TAC v tabulce taky nelze najít, snad se zde skrývá pod jinou zkratkou.

Název oddílu č. 5 je trošku matoucí – o jaký jde „system“? Název by měl být výstižnější.

Oddíl 6 pojednávající obecně teorii environmentální etiky je sice zajímavý, ale jeho vložení do diplomové práce v návaznosti na text o rybářských technologiích působí poněkud neorganicky.

V závěru diplomové práce autor předkládá zajímavý vlastní koncept „good governance of the Bluefin tuna fishery“, vycházející z některých principů environmentální etiky. Autorův koncept je podnětný, i když některé jeho návrhy mohou vzbuzovat dojem určité odtrženosti od sociálně-ekonomické reality v regionu Středozemního moře. Příkladem může být návrh „among the first measurements must be a ban on purse seining and associated BT farming“ (str. 81) – v publikované environmentální literatuře, která je k problematice přelovení populací mořských ryb velmi početná, lze najít řadu příkladů obdobných návrhů, které ovšem v praxi byly vždy ignorovány (a patrně i budou) a to obvykle z důvodů neřešitelných střetů environmentálně správných doporučení se sociálně-ekonomickou realitou světa kolem nás. Je trochu škoda, že autor návrhy opatření v rámci jím navrženého konceptu v diplomové práci nediskutoval s publikovanou relevantní literaturou – tím je hodnota (a objektivita) jeho vlastní diplomové práce poněkud snížena.

Závěr posudku

Předložená diplomová práce – bez ohledu na výše uvedené nedostatky – splnila cíle vytčené v zadání práce a je doporučena k obhajobě.

Při obhajobě prosím o zodpovězení těchto otázek:

1. Jakým způsobem získal autor diplomové práce datové zdroje o studované problematice – využil pouze klasické jednoduché googlování nebo pracoval i s dostupnými daty z databází přístupných na UPOL (např. Web of Science a SCOPUS)? Využil autor i nějaké vlastní pracovní zkušenosti ze zkoumaného regionu?
2. Jak si v realitě regionu Středozemního moře představuje autor práce praktickou realizaci svého konceptu – kdo by měl být zodpovědný za realizaci těchto opatření a mohou se tato navrhovaná opatření dotknout takových citlivých záležitostí, jako je např. otázka zaměstnanosti rybářů v regionu?

Navrhuji diplomovou práci hodnotit stupněm „C“.

V Olomouci 1.2.2016

Podpis oponenta: